

vil blive varig, fordi den er naturlig. Denne vilde for visse af disse Stater, der hidtil have viist Utilboielighed til at indtræde i det preussiske Toldforbund, afgive et Støttepunkt mod saadan Indtræden, mulig endog en Fristelse til hellere at see mod Nord. Hermed vil jeg ingenlunde være forstaaet saaledes, som om jeg skulde ønske, at dette sidste sandt Sted, eller give mit Raad til Indgaelsen af et Toldforbund med enkelte nordtydske Stater. Jeg har tværtimod under tidligere Forhold udtalt mig herimod, hvorved jeg dog bemærker, at der ikke har været Anledning til at ansee dette Spørgsmaal som et officielt foreliggende. Men jeg gjentager, at den danske Toldseenheds Tilværelse vilde afgive et Støttepunkt for visse nordtydske Stater til at væge sig mod Toldforbund, i hvilke de, af politiske eller materielle Grunde, maatte være utilboielige til at indtræde. Af disse Grunde er jeg af den Mening, at Tilveiebringelsen af en dansk Toldseenhed, saa hurtigt som muligt, vil være Noget, som styrker denne selv, og som i politisk Henseende styrker det danske Monarchies Uafhængighed.

Seer jeg hen til dette Spørgsmaal fra en anden Side, hvor jeg nærmest kan have Ret til at udtale mig som Udenrigsminister, saa vil jeg rigtignok bede den ærede Rigsdag betænke, at vi have opnaaet adskillige Resultater i Europa, hvilke ere blevne kaldte tillive ved Andres Hjælp, ved Andres Smødekommun og, fra en vis Side, ved en meget ædelmodig Smødekommun; vi have opnaaet det Resultat, at det danske Monarchie i Europas Folkeret er anerkjendt og skal vedblive at være anerkjendt som en Heelhed. Det er naturligt, at de Magter, som have hidraget til at tilveiebringe dette Resultat, derved troe at have gjort Danmark en Tjeneste (Hør!). Det er antageligt, og det er desuden Tilfældet, dette veed jeg, at de vente dansk Taknemmelighed derfor, og at det, som de mindst vente, er, at der fra dansk Side skal reises nogen Indvending mod at modtage det saaledes ved fælles Bestrævelse tilveiebragte Resultat. Monarchiets Integritet, Monarchiets Genhed og Heelhed repræsenteres jo vel ved forskellige Thing; men det repræsenteres nærmest ved den samme Arvesølge, ved

den samme Arvee og ved det samme Toldvæsen. Disse 3 Punkter ere ganske vist nogle af de Hovedpunkter, som repræsenterer og i den meest fremtrædende Grad repræsenterer Monarchiets Genhed og Heelhed. Det vil vække en vis Forbauselse, naar man paa de Steder, hvorfra Understøttelse er ydet den kongelige Regjering i at tilveiebringe Hovedresultaterne, seer denne Modstand; man er udsat for, at de fortolke det, omendskjondt det kan være feilagtigt, som en Uvillighed til at modtage Sagen eller idetmindste dens Conseqventer. Jeg troer derfor, at det vil være farligt for det danske Navns Agtelse (Flere Stemmer: Na!). Ja, jeg troer dog, at det vilde være farligt, hvis en saadan Tanke skulde blive almindelig paa de Steder, hvorfra vi have hentet vor Understøttelse; og af denne Marsag ønsker jeg og skal meget paastrængende lægge det ærede Folkething paa Hjerte, at det ikke ved et Botum som det, her er foreslaaet, vil opvække den Tanke, at Rigsdagen træder hindrende i veien for Monarchiets Genhed og Heelhed.

Man har endelig, saa synes det mig, søgt at bruge Samtykket til den foreliggende Foranstaltning som et tvingende Middel mod Ministeriet til at fremkomme med, hvad der lægges Ministeriet til Last endnu ikke at være fremkommet med; man har troet sig beføiet til at ytre Mistillid til Ministeriets Hensigt med at opfylde et givet Tilsagn; man har anført Uttringer af mig paa den forrige Rigsdag som indeholdende uopfyldte Løfter. Jeg veed ikke at have i den forrige Rigsdag givet Løfter, som nu skulle være tilbagekaldte, eller overhovedet at jeg nu skulde behøve at tilbagekalde Uttringer; jeg dengang har fremsørt, og som idag ere blevne gjentagne flere Gange for mine Øren. Jeg staaer ved disse Ord, og jeg erkjender ikke, at jeg har gjort eller sagt Noget, hvorved man skulde blive berettiget til at kalde disse Ord i Tvivl. Man siger vel, der er Intet gjort; Udkastet til Fællesforfatningen er ikke forelagt endnu; dette sidste er sandt, Ministeriet har til den Dag i Dag ikke troet at kunne forelægge dette; herfor staaer Ministeriet til Ansvar; men at man skulde tvivle om, at det er den kongelige Regjerings Hensigt at